

Suomen Valmentajat ry
**Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon
edistämishjelma 2026-2030**

1. Johdanto	3
2. Edellisen kauden arviointi	4
3. Kehittämiskohteet ja toimenpiteet	12
Sukupuolten tasa-arvo	12
Ikään liittyvä yhdenvertaisuus	13
Kielellinen, kulttuurinen ja katsomuksellinen yhdenvertaisuus	14
Maantieteellinen ja alueellinen yhdenvertaisuus	15
Taloudellinen saavutettavuus ja yhdenvertaisuus	15
Vammaisuuteen, toimintakykyyn ja terveydentilaan liittyvä yhdenvertaisuus	16
Seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun liittyvä yhdenvertaisuus	17
4. Syrjinnän ja epäasiallisen käytöksen käsittely	18

Suomen Valmentajien hallituksen päätös 16.4.2026

Tämän ohjelman tarkoituksena on kuvata Suomen Valmentajien nykyiset lähtökohdat, tunnistaa keskeiset kehittämistarpeet ja linjata toimenpiteet vuosille 2026–2030. Ohjelma toimii työvälineenä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi sekä yhdistyksen oman toiminnan että laajemmin valmennuskulttuurin kehittämisessä. Tämä ohjelma on vahvistettu Suomen Valmentajien hallituksessa 16.4.2026.

Toimitus Suomen Valmentajat ry

Taitto Anna Vlasoff

Kuvat: Anna Vlasoff / Suomen Valmentajat, Brett Jordan / Unsplash, Elina Ahtiainen / Suomen Paralympiakomitea

1. JOHDANTO

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia ja että jokaisella on oikeus osallistua, vaikuttaa ja tulla kohdatuksi ilman syrjintää. Tasa-arvolla tarkoitetaan tässä ohjelmassa erityisesti sukupuolten tasa-arvoa sekä sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ehkäisemistä. Tämä sisältää myös muunsukupuolisten ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien henkilöiden yhdenvertaisuuden edistämisen.

Suomen Valmentajille yhdenvertaisuus ja tasa-arvo tarkoittavat ennen kaikkea sitä, että yhdistyksen toiminta, palvelut, viestintä, kohtaamiset ja vaikuttamistyö ovat mahdollisimman saavutettavia, turvallisia ja mukaan kutsuvia erilaisille ihmisille.

Suomen Valmentajat noudattaa toiminnassaan yhdenvertaisuuslakia, tasa-arvolakia, muuta soveltuvaa lainsäädäntöä sekä liikuntalain tavoitteita. Yhdistys sitoutuu ehkäisemään syrjintää, häirintää ja epäasiallista kohtelua sekä edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan. Tarvittaessa näitä edistetään myös positiivisella erityiskohtelulla ja kohtuullisilla mukautuksilla.

Tämä Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämishjelma liittyy Suomen Valmentajien strategiakauteen 2026–2030 ja on osa yhdistyksen vastuullisuustyötä. Suomen Valmentajat edistää urheiluvalmennusta ja valmentajuutta Suomessa sekä toimii aktiivisena vaikuttajana urheilussa. Siksi yhdistyksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyö ei rajoitu vain omaan sisäiseen toimintaan, vaan ulottuu myös siihen, millaista valmennuskulttuuria, johtamista ja vuorovaikutusta yhdistys omalla työllään vahvistaa.

Suomen Valmentajat on jo pitkään pitänyt tärkeänä hyvää, turvallista ja eettisesti kestävää valmennusta. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyö on osa tätä kokonaisuutta. Yhdistyksen ensimmäinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma laadittiin vuonna 2016, ja sitä seurannut suunnitelma valmistui strategiakaudelle 2021–2025. Tämä kolmas asiakirja jatkaa aiempien suunnitelmien pohjalta tehtyä pitkäjänteistä kehittämistyötä. Tästä strategiakaudesta alkaen asiakirjasta käytetään nimeä ohjelma, jotta se olisi linjassa Suomen Valmentajien muiden vastuullisuusohjelmien kanssa ja ilmaisisi yhtenäisellä tavalla vastuullisuustyön eri osa-alueita.

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämässä toimivia työkaluja Suomen Valmentajien arjen toiminnassa ovat viestintä, koulutus ja jäsenpalvelut. Yhteistyön ja hankkeiden avulla voidaan saada lisäresursseja yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviin toimiin. Suomen Valmentajat edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa myös osallistumalla urheiluyhteisön yhteisiin asiantuntija-, ohjaus- ja kehittämISRakenteisiin, joissa käsitellään eettisiä kysymyksiä, häirinnän ehkäisyä ja turvallisen toimintakulttuurin vahvistamista. Tällaisia rakenteita ovat muun muassa Et ole yksin -palvelun ohjausryhmä, Eettisten asioiden neuvottelukunta sekä Turvallisen toimintaympäristön työryhmä ja sen koulutuksen alaryhmä.

Toiminnanjohtaja vastaa hallituksen ohjeistamana yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisestä sekä syrjinnän ehkäisystä Suomen Valmentajien toiminnassa. Myös muu henkilöstö vastaa omien tehtäviensä osalta siitä, että yhdenvertaisuus ja tasa-arvo toteutuvat mahdollisimman hyvin käytännön työssä.

Tavoitteiden toteutumista seurataan jatkuvasti, ja toimenpiteitä kirjataan vuosittaisiin toimintasuunnitelmiin ja toimintakertomuksiin. Ohjelma päivitetään viimeistään uuden strategiakauden alkaessa, mutta sitä voidaan tarvittaessa tarkistaa myös strategiakauden aikana.

2. EDELLISEN KAUDEN ARVIOINTI

Edellisen strategiakauden 2021–2025 yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyössä painottuivat kolme laajaa tavoitekokonaisuutta: yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen Meidän urheilu -prosessin kautta, Suomen Valmentajien asiantuntijaroolin vahvistaminen valmennuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysymyksissä sekä yhdenvertaisuuden edistäminen laaja-alaisesti yhdistyksen omassa toiminnassa ja toimialalla.

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen Meidän urheilu -prosessin kautta

Tavoite toteutui hyvin. Suomen Valmentajat johti vuonna 2021 käynnistynyttä Meidän urheilu -kehitysprosessia, jonka tavoitteena oli kehittää suomalaisen urheiluvalmennuksen laatua ja vauhdittaa valmennuskulttuurin muutosta ihmislähtöisempään suuntaan. Prosessi vahvisti yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja turvallisen toimintakulttuurin teemoja osana laajempaa valmennuskulttuurin kehittämistä.

Suomen Valmentajien asiantuntijaroolin vahvistaminen valmennuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysymyksissä

Tavoite toteutui hyvin. Suomen Valmentajat on vahvistanut asiantuntijarooliaan erityisesti Valmentaa kuin nainen -hankkeiden sekä vastuullisuustyön ja turvallisen toimintaympäristön teemoihin liittyvän viestinnän kautta. Vuonna 2025 käynnistynyt uusi Valmentaa kuin nainen -hanke osoittaa, että teemaa on kehitetty pitkäjänteisesti ja asiantuntijarooli on säilynyt vahvana. Myös yhdistyksen muussa vastuullisuus- ja arvostustyössä on nostettu laajasti esiin turvallista, eettistä ja yhdenvertaista valmennuskulttuuria.

Yhdenvertaisuuden edistäminen laaja-alaisesti yhdistyksen omassa toiminnassa ja toimialalla

Tavoite toteutui osittain hyvin. Strategiakauden toimintasuunnitelmissa vastuullisuus, vaikuttaminen, kaikkien valmentajien tavoittaminen sekä turvallisten ja osallisuutta tukevien yhteisöjen rakentaminen on nostettu näkyvästi esiin. Lisäksi yhdistys on kehittänyt toimintaansa muun muassa nuorten valmentajien, kielellisen ja kulttuurisen yhdenvertaisuuden sekä koulutusten saavutettavuuden suuntaan. Laaja-alainen yhdenvertaisuustyö on luonteeltaan jatkuvaa, eikä kaikkia kehittämistarpeita ole mahdollista ratkaista yhden strategiakauden aikana ja siksi työn on tärkeää jatkua.

Laajempien tavoitekokonaisuuksien lisäksi edelliseen suunnitelmaan kirjattiin joukko konkreettisia kehittämistavoitteita.

Arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa, missä asioissa edellisen kauden aikana edettiin, missä tavoitteet toteutuivat vain osittain ja mitä teemoja on perusteltua jatkaa myös strategiakaudella 2026–2030.

1. Naisten osallistumisen vahvistaminen

Tavoitteena oli lisätä naisten määrää ja osuutta jäsenistössä sekä vahvistaa heidän osallistumistaan toimintaan erityisesti hankkeiden avulla.

Toteutuneita toimenpiteitä: Joukkuepallolajeissa 2013–2019 toteutettu Valmentaa kuin nainen -hanke sai jatkoa kamppailulajien kanssa vuosina 2020–2021 ja mailapelien kanssa vuosina 2022–2023. Hankkeiden kautta on vahvistettu naisvalmentajien osaamista, näkyvyyttä, verkostoitumista ja valmentajapolkuja eri toimintaympäristöissä. Vuonna 2023 julkaistu Valmennuksen tasa-arvon työkalu -sivusto kokosi yhteen hankkeissa syntyneitä oppeja ja materiaaleja, ja sitä on esitelty laajasti eri yhteyksissä. Myös A Fairer Coaching -hankkeessa on ollut painotuksia, jotka tukevat naisvalmentajuuden vahvistamista.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui erinomaisesti. Hankkeet ovat olleet onnistuneita ja vahvistaneet sekä Suomen Valmentajien asiantuntijaroolia että jatkotoimien rakentumista. Naisten osuus henkilöjäsenistä on kasvanut selvästi, ja vuoden 2025 lopussa se oli 38 prosenttia. Määrällisesti naisjäsenten määrä oli vuoden 2025 lopussa 1068, eli lähes samalla tasolla kuin edellisen suunnitelman valmisteluvaiheessa (1046). Myös se, että koulutuksiin osallistuneissa naisissa on ollut vuosittain miehiä enemmän, kertoo tavoitteen edenneen yhdistyksen toimintaan osallistumisessa laajasti. Asiantuntijaroolia hyödynnetään edelleen, ja naisvalmentajuuden vahvistamiseen liittyviä jatkotoimia on perusteltua jatkaa. Valmentaa kuin nainen -hankkeen kokemuksia onkin jo aloitettu testaamaan urheiluseurasella vuonna 2025 alkaneessa hankkeessa.

2. Nuorten valmentajien tavoittaminen

Tavoitteena oli lisätä alle 29-vuotiaiden osallistumista aktiivisen viestinnän ja valmentajakoulutuksiin jalkautumisen avulla.

Toteutuneet toimenpiteet: Nuorten valmentajien tiimin toiminta on jatkunut katkeamatta vuodesta 2020 lähtien ja vuosien aikana on toteutettu useita onnistuneita Nuoret valmentajat – Tulevaisuuden tekijät -tapahtumia sekä samanniminen Erasmus+ -nuorten osallistumishanke vuosina 06/2023–05/2025. Lisäksi nuoria valmentajia on osallistettu kansainvälisesti esimerkiksi Modern Coach -seminaarin kautta Vuokatin EYOF-kilpailujen yhteydessä. Nuoriin valmentajiin liittyviä uusia hankeideoita ja hakuja on valmisteltu aktiivisesti. Nuorten osallisuutta on vahvistettu myös hallinnossa siten, että hallituksessa on ollut nuori valmentaja ja valiokunnissa vähintään yksi nuori valmentaja.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui toiminnallisesti erinomaisesti. Nuorille valmentajille on pystytty luomaan pysyviä osallistumisen, verkostoitumisen ja vaikuttamisen rakenteita, ja heidän osallisuuttaan on vahvistettu sekä tapahtumissa, hankkeissa että yhdistyksen hallinnossa. Toimenpiteiden vaikuttavuus ei kuitenkaan ole näkynyt samassa suhteessa jäsenmäärän kasvuna: vuoden 2025 lopussa 29-vuotiaita ja sitä nuorempia jäseniä oli 129, eli määrällisesti lähes sama määrä kuin edellisen suunnitelman valmisteluvaiheessa (126). Tämä heijastelee myös laajempaa yhteiskunnallista ilmiötä, jossa nuorten kiinnittyminen erilaisiin yhteisöihin, toimintoihin ja järjestöihin on aiempaa heikompaa. Arvioinnin perusteella voidaan todeta, että nuorten valmentajien osallistumismahdollisuuksien rakentamisessa on onnistuttu hyvin, mutta jäsenyyteen kiinnittymisen vahvistaminen säilyy edelleen tärkeänä kehittämiskohteena. Nuorten valmentajien tiimin toimintaa jatketaan aktiivisesti, sitä tuetaan henkilöstön voimin, ja uusien hankerahoitusten avulla pyritään vahvistamaan nuorten valmentajien asemaa sekä toiminnassa että jäsenistössä.

3. Keskeisten materiaalien saavutettavuus eri kielillä

Tavoitteena oli, että yhdistyksen perusesittely ja tärkeimmät dokumentit ovat saatavilla myös ruotsiksi ja englanniksi.

Toteutuneet toimenpiteet: Englanninkieliset verkkosivut perustettiin ja tärkeimmät dokumentit käännettiin englanniksi, mikä vahvisti yhdistyksen keskeisten sisältöjen saavutettavuutta. Ennen vuonna 2023 voimaan tullutta jäsenyysuudistusta tehtiin lisäksi laajasti käännöstyötä jäsenyyteen liittyvien dokumenttien osalta. Kaikkia aiemmin tuotettuja sisältöjä, kuten jäseneksi liittymisen erillistä englanninkielistä ohjetta, ei kuitenkaan päivitetty uudistuksen jälkeen.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui vain osittain. Englanninkielisen saavutettavuuden osalta saatiin aikaan hyvä alku hankkeiden ja harjoittelijan avulla, mutta säännöllisesti käytettävissä olevat resurssit eivät ole riittäneet ylläpitämään sisältöjä riittävän kattavasti ja ajantasaisesti. Ruotsinkielisten materiaalien osalta tavoite ei toteutunut suunnitellussa laajuudessa. Arvioinnin perusteella kielellisen saavutettavuuden kehittämistä tulee jatkaa nykyistä realistisemmin resursoituna ja priorisoituna. Jatkossa on tarpeen määritellä tarkemmin, mitkä sisällöt tuotetaan systemaattisesti eri kielillä, ja huolehtia erityisesti siitä, että yhdistyksen perusesittely ja tärkeimmät dokumentit ovat saatavilla myös ruotsiksi.

4. Ruotsin- ja englanninkielisen koulutustarjonnan lisääminen

Tavoitteena oli lisätä koulutuksia myös ruotsin ja englannin kielellä.

Toteutuneet toimenpiteet: Yksittäisiä koulutuksia ja webinaareja on toteutettu myös englanniksi ja ruotsiksi. Suomen Valmentajat on lisäksi tuottanut erityisesti eettisiin aiheisiin ja kulttuuriseen moninaisuuteen liittyviä englanninkielisiä koulutussisältöjä hanketoiminnan kautta. Fair Coaching -hankkeessa tuotettu työpaja valmennuksen eettisistä asioista ja A Fairer Coaching -hankkeessa tuotettu verkkokoulutus ovat vahvistaneet englanninkielistä tarjontaa. Suomen Valmentajat toteutti myös Et ole yksin -verkkokoulutuksen englanninkielisen käännöksen Väestöliitolle osana Fair Coaching -hanketta. Kulttuurisen ja kielellisen yhdenvertaisuuden edistäminen valmennuksessa (KKY) -hankkeessa toteutettiin suomeksi ja englanniksi Coach-webinaari sekä englannin kielellä From Athlete to Coach -koulutus ja Mentor Education.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui osittain. Ruotsin- ja englanninkielistä koulutustarjontaa ei syntynyt laajasti koko toiminnan tasolla, mutta etenkin eettisten aiheiden sekä kulttuuriseen ja kielelliseen yhdenvertaisuuteen liittyvien teemojen osalta tuotettiin merkittävästi englanninkielistä aineistoa ja koulutussisältöjä. Tämä on vahvistanut Suomen Valmentajien kykyä palvella myös muita kuin suomenkielisiä kohderyhmiä sekä tukenut yhdistyksen asiantuntijaroolia valmennuksen eettisissä ja yhdenvertaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Ruotsinkielisen koulutustarjonnan osalta kehitys jäi vähäisemmäksi, ja myös englannin- ja ruotsinkielisten avointen koulutusten osallistujamäärät ovat jääneet vaatimattomiksi. Jatkossa koulutuksia toteutetaan ruotsin ja englannin kielellä silloin, kun se on resurssien puitteissa mahdollista ja kun aihe tai osallistujatarve sitä perustelee. Jo olemassa olevia englanninkielisiä koulutuskokonaisuuksia tuodaan esiin nykyistä säännöllisemmin.

5. Ulkomaalaistaustaisten URVA-koulutuksesta saatujen kokemusten hyödyntäminen

Tavoitteena oli siirtää koulutuksesta saatuja kokemuksia jatkotoimintaan vähintään yhden uuden hankkeen kautta.

Toteutuneet toimenpiteet: Ulkomaalaistaustaisten URVA-koulutuksesta saatuja oppeja hyödynnettiin vuonna 2021 toteutetussa Kulttuurisen ja kielellisen yhdenvertaisuuden edistäminen valmennuksessa (KKY) -hankkeessa. Hankkeen toimenpiteitä olivat suomeksi ja englanniksi toteutettu Coach-webinaari: Kulttuurien ymmärtäminen ja vaikutus urheilussa sekä valmennuksessa - tie paremmaksi valmentajaksi, From Athlete to Coach -koulutus sekä Mentor Education. Hankkeen kautta vahvistettiin myös englanninkielisten sisältöjen ja koulutusten tarjontaa erityisesti kulttuuriseen moninaisuuteen liittyvissä teemoissa.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui hyvin. Ulkomaalaistaustaisten URVA-koulutuksesta saatuja kokemuksia pystyttiin hyödyntämään onnistuneesti uudessa hankkeessa, joka jatkoi aiemmin opittua käytännön toimenpiteiksi. Hankkeen kautta vahvistuivat sekä kielellinen saavutettavuus että ymmärrys siitä, miten eri taustoista tulevia valmentajia voidaan tukea valmentajapolulla. KKY-hankkeen jälkeen on pyritty löytämään erillisiä rahoitusta työn jatkamiseksi, mutta jatkorahoitusta ei ole saatu.

6. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkyminen viestinnässä

Tavoitteena oli viestiä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisestä laajasti osana arvostustyötä ja eettisiä ohjeistuksia.

Toteutuneet toimenpiteet: Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen on ollut näkyvä osa Suomen Valmentajien viestintää, valmennuksen eettisiä sisältöjä ja arvostustyötä. Teemat ovat näkyneet erityisesti Valmentaa kuin nainen -hankkeen viestinnässä, turvallista toimintaympäristöä ja ihmislähtöistä valmennusta käsittelevissä uutisissa sekä vuosikertomuksissa, joissa yhdenvertaisuus ja tasa-arvo on nimetty toistuvasti osaksi vastuullisuustyön kokonaisuutta.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui erittäin hyvin. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olleet kiinteä osa yhdistyksen viestintää koko strategiakauden ajan, eivät vain yksittäisinä kampanjoina tai nostoina. Viestinnän jatkuvuus on vahvistanut teemojen näkyvyyttä sekä yhdistyksen omassa toiminnassa että laajemmin valmennuksen kentällä. Työtä on kuitenkin tarpeen jatkaa suunnitelmallisesti. Erityisesti konkreettisten työkalujen, materiaalien ja koulutussisältöjen esiin tuomisessa tarvitaan yksittäisten julkistusten lisäksi säännöllistä toistoa, jotta ne hyödyttävät jäsenistöä ja toimialaa mahdollisimman laajasti.

7. Eettisen valmennuksen koulutuskokonaisuuden rakentaminen

Tavoitteena oli koota eettisen valmennuksen teemakoulutusten kokonaisuus, jossa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon teemat ovat mukana.

Toteutuneet toimenpiteet: Suomen Valmentajat on ollut mukana kehittämässä eettisen valmennuksen koulutussisältöjä useiden materiaalien, hankkeiden ja yhteistyötoimien kautta. Valmennuksen tasa-arvon työkalu, Fair Coaching -työpaja sekä A Fairer Coaching -verkkokoulutus ovat tuottaneet tausta-aineistoa eettisten teemojen käsittelyyn. Lisäksi Suomen Valmentajat osallistui Olympiakomitean johdolla rakennetun Vastuullinen valmentaja -verkkokoulutuksen valmisteluun. Tähän työhön lähdettäessä linjattiin, ettei yhdistys rakenna rinnalle omaa, päällekkäistä koulutusta eettisistä asioista. Sen sijaan yhdistys on koonnut tärkeimmät muiden tahojen koulutukset esille omille verkkosivuilleen. Suomen Valmentajat on sitoutunut Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaan ja ollut aktiivinen toimija myös sen päivitystyössä. Suomen Valmentajat on ollut mukana myös Et ole yksin -palvelun ohjausryhmässä, Eettisten asioiden neuvottelukunnassa sekä vuonna 2025 perustetussa Turvallisen toimintaympäristön työryhmässä ja sen koulutusta käsittelevässä alaryhmässä.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui hyvin. Suomen Valmentajat on tehnyt paljon eettisen valmennuksen koulutusten kehitystyötä ja tuonut siihen mukaan myös yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmia. Vaikka yhdistyksen omaan koulutustarjontaan ei ole rakennettu erillistä yhtenäistä eettisen valmennuksen koulutuskokonaisuutta, yhdistys on voinut kouluttaa aihetta omana kokonaisuutenaan ja on myös tehnyt sitä. Käytännössä Suomen Valmentajat on ollut aktiivinen toimija eettisen valmennuksen sisältöjen rakentamisessa ja hyödyntämisessä sekä omassa että yhteistyössä toteutetussa koulutustoiminnassa. Jatkossa eettisen valmennuksen koulutuskokonaisuuden kehittäminen jatkuu osana urheiluyhteisön yhteistä vastuullisuusustyötä, ja Suomen Valmentajat voi edelleen toimia aktiivisena asiantuntijana sekä hyödyntää yhteisiä ja omia materiaalejaan koulutuksissa ja valmentajakoulutusten eri yhteyksissä. Samalla Suomen Valmentajien vastuullisuusohjelma täydentyy erillisellä Turvallisen toimintaympäristön ohjelmalla Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelman jaottelun mukaisesti, jolloin osa valmennuksen eettisistä teemoista jäsentyy jatkossa sen ohjelman alle.

8. Jäsenpalvelujen ja koulutusten saavutettavuus eri puolilla Suomea

Tavoitteena oli jäsenpalvelujen ja koulutusten saatavuus valtakunnallisesti, erityisesti sähköisiä toimintaympäristöjä kehittämällä.

Toteutuneet toimenpiteet: Suomen Valmentajat on kehittänyt jäsenpalvelujen ja koulutusten saavutettavuutta erityisesti hyödyntämällä verkko- ja etämuotoisia toteutuksia. Koronapandemian aika kiihdytti tätä kehitystä, ja käyttöön otettuja digitaalisia toimintatapoja jatkettiin myös myöhempinä vuosina. Etäosallistumisen mahdollisuudet ovat lisääntyneet sekä koulutuksissa, tapahtumissa että jäsenten yhteisöllisissä kohtaamisissa. Meidän urheilu -kehitysprosessissa käynnistettiin vain jäsenille suunnatut Digikahvit. Suomen Valmentajilla on käytössä Priima-oppimisalusta, jota hyödynnetään omassa koulutustoiminnassa. Alustalle on toteutettu verkkokoulutuksia myös yhteistyössä Elämäni Sankarit -järjestön ja ICCE:n kanssa. Viimeisimpänä Priima on otettu työskentelyalustaksi Valmentaa kuin nainen – tasa-arvoa seuratoimintaan - hankkeessa. Oppimisalustalle on lisäksi työstetty omaa koulutusta nuorille valmentajille, mutta sen toteutus on vielä kesken. Myös jäsenpalveluissa digitaalisten ratkaisujen merkitys on kasvanut: etäyhteyksin toteutettavat kokoontumiset, jäsenrekisterin hallinta ja yhdistyksen viestintä ovat maantieteellisesti samalla tavoin kaikkien jäsenten saavutettavissa. Suomen Valmentajat järjestää koulutuksia eri puolilla Suomea sekä omasta aloitteesta että tilausten pohjalta. Esimerkiksi vuonna 2025 koulutuksia toteutui 13 paikkakunnalla.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui hyvin. Koronapandemian vauhdittama sähköisten toimintaympäristöjen kehittäminen, verkko-osallistumisen vakiinnuttaminen ja Priima-oppimisalustan käyttöönotto ovat parantaneet koulutusten alueellista saavutettavuutta ja tukeneet valtakunnallista toimintaa. Myös jäsenpalvelujen saavutettavuus on vahvistunut, kun viestintää, kokoontumisia ja muita palveluja on pystytty tarjoamaan digitaalisesti yhdenmukaisesti eri puolilla Suomea. Etäosallistumisen mahdollisuuksien lisääntyminen on vahvistanut jäsenten mahdollisuuksia osallistua toimintaan asuinpaikasta riippumatta. Samalla myös lähikoulutusten levinneisyys eri puolilla Suomea on ollut hyvällä tasolla, mikä osoittaa, että valtakunnallisuutta on pystytty vahvistamaan sekä digitaalisiin että paikan päällä toteutettaviin ratkaisuihin. Jatkossa on tärkeää jatkaa monimuotoisten osallistumismahdollisuuksien kehittämistä, hyödyntää Priima-oppimisalustaa nykyistä laajemmin, vakiinnuttaa toimiviksi osoittautuneita digitaalisia jäsenpalveluja sekä saattaa nuorille valmentajille suunnattu oma verkkokoulutus valmiiksi.

9. Jäsenmaksujen ja koulutusten hintatason pitäminen alhaisena

Tavoitteena oli huolehtia siitä, että osallistumisen taloudelliset kynnykset pysyvät matalina.

Toteutuneet toimenpiteet: Edellisen ohjelman teon jälkeen jäsenmaksuja on korotettu yhden kerran, jotta on voitu vastata yleisten kustannusten nousuun. Myös koulutusten hintoihin on tullut pieniä korotuksia. Jäsenyysuudistuksessa jäsenyyden rakennetta kehitettiin taloudellisen saavutettavuuden näkökulmasta siten, että opiskelijajäsenyys tarjoaa matalan kynnyksen mahdollisuuden tulla mukaan toimintaan ja seniorijäsenyydellä pyritään pitämään myös iäkkäämmät jäsenet mukana mahdollisimman pitkään. Lisäksi valmentajayhteisön henkilöjäsenyydessä huomioidaan jäsenen kuuluminen yhteistyössä toimivaan valmentajayhteisöön, mikä tuo jäsenyyteen synergiahyötyä. Jäsenmaksut ja koulutusmaksut pyritään kuitenkin mitoittamaan siten, että ne kohdistuvat ensisijaisesti jäsenyyteen ja koulutuksiin liittyvien kulujen kattamiseen. Muulla rahoituksella, kuten valtionavulla, yhteistyötuotoilla ja hankerahoituksilla, katetaan muita toiminnan kuluja, kuten henkilöstö- ja kehitystyötä.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui hyvin. Suomen Valmentajat on onnistunut pitämään jäseniin kohdistuvat maksut kohtuullisina, vaikka yleinen kustannustaso on noussut. Taloudellisen saavutettavuuden näkökulmasta on merkittävää, että jäsenyyden rakennetta on kehitetty eri elämäntilanteita huomioivaksi ja että jäsenmaksujen kohdentumista on tarkasteltu periaatteellisesti osana yhdenvertaisuuden toteutumista. Jatkossa on tärkeää, että jäsenmaksut ja koulutusten hinnat pysyvät mahdollisimman matalina ja ennakoitavina, mutta samalla on huolehdittava siitä, että yhdistyksen taloudellinen perusta säilyy vakaana ja toiminnan kehittämiseksi on riittävät resurssit.

10. Jäsenistön näkemysten kartoittaminen

Tavoitteena oli kartoittaa jäsenistön näkemyksiä yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta vuosina 2021 ja 2024 tehtävillä kyselyillä.

Toteutuneet toimenpiteet: Strategiakauden aikana jäsenistön näkemyksiä on kartoitettu osana jäsenkyselyä ja muuta palautteen keruuta. Suunnitelmaan kirjattua kyselyä ei toteutettu vuonna 2021, mutta vuonna 2024 toteutettuun jäsenkyselyyn saatiin 595 vastausta. Kyselyssä tarkasteltiin myös vastuullisuuden ulottuvuuksia sekä arvioita Suomen Valmentajien onnistumisesta eri yhdenvertaisuuden ulottuvuuksien edistämiseksi. Tuloksissa nousi esiin erityisesti se, että jäsenistö tunnistaa yhdistyksen työn sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi, kun taas muiden yhdenvertaisuuden ulottuvuuksien osalta suuri osa vastaajista valitsi vaihtoehdon "en osaa sanoa". Tämä viittaa siihen, että kaikkea yhdenvertaisuustyötä ei vielä tunnisteta jäsenistössä yhtä selkeästi.

Arvio ja jatkohuomiot: Tavoite toteutui hyvin. Vuoden 2024 jäsenkyselyyn lisättiin kysymyksiä yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta ja se antoi arvokasta tietoa jäsenistön näkemyksistä näiltä osin. Kyselyn perusteella saatiin näkyviin sekä vahvuuksia että kehittämistarpeita, ja tuloksia voitiin hyödyntää toiminnan suunnittelussa. Jatkossa on tärkeää varmistaa, että yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvät kysymykset muodostavat jäsenkyselyissä toistuvan kokonaisuuden, jotta kehitystä voidaan seurata. Samalla jäsenistölle on tärkeää viestiä nykyistä näkyvämmiin siitä, mitä toimia yhdenvertaisuuden eri osa-alueilla jo tehdään.

3. KEHITTÄMISKOHTEET JA TOIMENPITEET

Edellisen strategiakauden arviointi osoittaa, että yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen on ollut osa Suomen Valmentajien toimintaa useilla eri tasoilla. Samalla arviointi auttaa tunnistamaan ne teemat, joissa tarvitaan edelleen pitkäjänteistä kehittämistä, selkeämpää kohdentamista tai uusia toimintatapoja.

Suomen Valmentajat edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa jo monin tavoin omassa toiminnassaan, mutta kehittämistarpeita on edelleen tunnistettavissa. Seuraavissa teemoissa kuvataan eri osa-alueiden lähtökohtia, kehittämiskohteita ja toimenpiteitä vuosille 2026–2030.

Sukupuolten tasa-arvo

Suomen Valmentajat on edistänyt sukupuolten tasa-arvoa erityisesti Valmentaa kuin nainen -hankkeiden kautta palloilu-, kamppailu- ja mailapelilajeissa. Työ on osoittanut, että kohdennetuilla toimenpiteillä voidaan vaikuttaa naisvalmentajien näkyvyyteen, osaamiseen ja urapolkuihin. Aiemmistä hankkeista saadut opit on tuotu uusimpaan Valmentaa kuin nainen – tasa-arvoa seuratoimintaan -hankkeeseen, jossa painopiste on siirtynyt seuratoimintaan ja tasa-arvoisen valmennuskulttuurin vahvistamiseen seurojen arjessa. Kehittämistarvetta on edelleen erityisesti niissä toimintaympäristöissä ja lajeissa, joissa naiset ovat valmennuksessa aliedustettuina. Vaikka ohjelman konkreettiset toimenpiteet painottuvat erityisesti naisvalmentajien aseman vahvistamiseen, sukupuolten tasa-arvon edistäminen kattaa myös sukupuolen moninaisuuden tunnistamisen ja huomioimisen yhdistyksen toiminnassa.

Jatkotoimet:

- Seurataan Valmentaa kuin nainen – tasa-arvoa seuratoimintaan -hankkeessa mukana olleiden pilottiseurojen kehitystä toteuttamalla seurantakysely noin kahden vuoden kuluttua hankkeen päättymisestä.
- Laaditaan Valmentaa kuin nainen – tasa-arvoa seuratoimintaan -hankkeen kokemusten pohjalta malli valmennuksen tasa-arvon edistämiseksi seuratoiminnassa. Mallin mukaista kehittämisprosessia voidaan tarjota esimerkiksi organisaatiojäsensille joko maksullisena palveluna tai erillisrahoituksen turvin toteutettavana kokonaisuutena.
- Kehitetään edelleen Valmentaa kuin nainen – valmennuksen tasa-arvon työkalua, päivitetään sen sisältöjä ja hyödynnetään niitä aktiivisesti viestinnässä, koulutuksissa ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Selvitetään mahdollisuuksia käynnistää myös liittotason Valmentaa kuin nainen -hanke sellaista tarvitsevan lajiryhmän kanssa.
- Lisätään viestinnän ja koulutuksen avulla tietoisuutta siitä, miten vähemmistöön kuuluminen voi vaikuttaa kokemukseen osallisuudesta, joukkoon kuulumisesta ja mahdollisuuksista toimia valmennuksessa.
- Seurataan jäsenmääriä ja toimintaan osallistumista sukupuolittain, ja vahvistetaan naisten osallisuutta edelleen niillä yhdistyksen toiminnan osa-alueilla, joilla naiset ovat aliedustettuina.

Ikään liittyvä yhdenvertaisuus

Nuorten valmentajien tavoittaminen ja mukaan saaminen on ollut Suomen Valmentajille tärkeä kehittämiskohde, ja tätä on vahvistettu muun muassa Nuoret valmentajat – tulevaisuuden tekijät -hankkeessa. Kehittämistarvetta on edelleen siinä, miten nuoret valmentajat kiinnittyvät toimintaan pitkäjänteisesti ja miten eri ikäpolvien osaamista saadaan kohtaamaan. Samalla on tärkeää pitää mukana myös kokeneet ja ikääntyvät valmentajat.

Jatkotoimet:

- Saatetaan Nuorille valmentajille suunnattu verkkokoulutus valmiiksi ja otetaan se käyttöön uusille liittyville kohderyhmään kuuluville jäsenille.
- Jatketaan Nuoret valmentajat – tulevaisuuden tekijät -tapahtumien järjestämistä.
- Varmistetaan Nuorten valmentajien tiimin toiminnan jatkuvuus osana Suomen Valmentajien toimintaa ja pyritään löytämään myös ulkopuolista rahoitusta toiminnan kehittämisen tueksi.
- Vahvistetaan eri ikäisten valmentajien kohtaamisia ja toinen toisilta oppimista koulutuksissa, tapahtumissa ja muissa yhteisöllisissä toimintamuodoissa.
- Selvitetään resurssien puitteissa mahdollisuuksia järjestää kunniajäsenille ja muille pitkän valmentajauran tehneille jäsenille suunnattuja kohtaamisia tai muita omia osallistumisen muotoja.

Kielellinen, kulttuurinen ja katsomuksellinen yhdenvertaisuus

Suomen Valmentajat on edistänyt kielellistä ja kulttuurista yhdenvertaisuutta muun muassa Ulkomaalaistaustaisten URVA-koulutuksen ja sitä seuranneen Kulttuurisen ja kielellisen yhdenvertaisuuden edistäminen valmennuksessa -hankkeen kautta. Kehittämistä tarvitaan edelleen siinä, että keskeiset sisällöt, viestintä ja palvelut ovat nykyistä paremmin saavutettavia suomen lisäksi englanniksi ja myös ruotsiksi sekä siinä, että toiminta tavoittaa nykyistä paremmin eri taustoista tulevia valmentajia. Uskonnolliset ja vakaumukselliset kysymykset eivät ole nousseet yhdistyksen toiminnassa erityisesti esiin, mutta ne ovat tärkeää tunnistaa osana syrjimätöntä ja yhdenvertaista toimintaa.

Jatkotoimet:

- Tehdään englanninkielisten aineistojen, verkkosisältöjen ja muun viestinnän tuottamisesta, päivittämisestä ja ylläpidosta nykyistä suunnitelmallisempaa. Tavoitteena on, että keskeiset perustiedot ovat englanniksi selkeästi saatavilla ja että niiden ylläpito kytkeytyy verkkosivujen rakenteeseen ja viestinnän vuosikelloon.
- Tuotetaan keskeiset perusaineistot ruotsiksi, avataan niille oma osio verkkosivuille. Ruotsinkielisten sisältöjen tuottamisesta, päivittämisestä ja ylläpidosta tehdään vastaavalla tavalla suunnitelmallista kuin englanninkielisten sisältöjen osalta.
- Toteutetaan koulutuksia myös englanniksi tai ruotsiksi silloin, kun se on resurssien kannalta realistista.
- Selvitetään rahoituksia ja muita mahdollisuuksia tavoittaa nykyistä paremmin eri taustoista tulevia valmentajia, mukaan lukien ulkomaalaistaustaiset huippuvalmentajat.
- Selvitetään muiden kuin äidinkielenään Suomea puhuvien osuutta jäsenistössä toimenpiteiden pohjaksi.

Maantieteellinen ja alueellinen yhdenvertaisuus

Suomen Valmentajat toimii valtakunnallisesti, ja koulutusten ja jäsentilaisuuksien saavutettavuutta eri puolilla Suomea on vahvistettu verkko- ja hybriditoteutuksilla. Kehittämistarvetta on edelleen siinä, että toiminta, koulutukset ja yhteisölliset kohtaamiset tavoittavat tasaisemmin myös Etelä-Suomen ulkopuolella toimivia valmentajia. Alueellinen yhteistyö ja digitaaliset toimintatavat tukevat tätä tavoitetta.

Jatkotoimet:

- Jatketaan koulutuskierrojen ja muiden koulutusten toteuttamista eri paikkakunnilla resurssien ja yhteistyömahdollisuuksien puitteissa.
- Vahvistetaan näkyvyyttä ja kohtaamisia eri puolilla Suomea osallistumalla ja jalkautumalla tapahtumiin ja yhteistyötilaisuuksiin.
- Seurataan maantieteellistä ja alueellista yhdenvertaisuutta aiempaa systemaattisemmin vuosittain ja valitaan seurannan perusteella kohdennetusti alueita, joilla järjestetään aiempaa enemmän toimintaa.
- Kehitetään etäosallistumisen mahdollisuuksia edelleen osana valtakunnallista toimintaa ja jatketaan Digikahvien kaltaisia etäyhteyksin toteutettavia kohtaamisia.
- Pyritään järjestämään vuosittaisia jäsentapahtumia eri paikkakunnilla.

Taloudellinen saavutettavuus ja yhdenvertaisuus

Suomen Valmentajat on pyrkinyt pitämään jäsenyyden, koulutusten ja palvelujen kustannukset mahdollisimman kohtuullisina, jotta toimintaan osallistuminen olisi saavutettavaa eri elämän- ja taloudellisissa tilanteissa oleville valmentajille. Taloudellinen saavutettavuus on edelleen tärkeä yhdenvertaisuuskysymys, koska osallistumisen kustannukset voivat muodostua esteeksi erityisesti tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville jäsenille. Jäsenkyselyn 2024 perusteella 83,5 prosenttia vastaajista piti jäsenmaksua sopivana, 10,9 prosenttia liian suurena, 0,5 prosenttia liian pienenä ja 5 prosenttia ei osannut sanoa. Tämä tukee arviota siitä, että jäsenmaksun taso on pysynyt kohtuullisena, vaikka sitä jouduttiin jäsenkyselyn jälkeen hieman nostamaan.

Jatkotoimet:

- Pidetään kiinni periaatteesta, että jäsenyyteen ja koulutuksiin kohdistuvat maksut pidetään jäsenille niin alhaisina kuin mahdollista.
- Viestitään jäsenyyden ja koulutusten hyödyistä selkeästi ja aktiivisesti, jotta jokainen jäsen saa jäsenyydestään mahdollisimman suuren hyödyn.
- Seurataan taloudellista saavutettavuutta osana jäsenpalautetta ja muuta toiminnan arviointia.

Vammaisuuteen, toimintakykyyn ja terveydentilaan liittyvä yhdenvertaisuus

Suomen Valmentajien toiminnassa on huomioitu paraurheilu muun muassa yhteistyössä paraurheilun toimijoiden kanssa, ja teemat näkyvät myös yhdistyksen viestinnässä ja koulutuksissa. Paravalmentajat-yhteistyö, Vuoden paravalmentaja -tunnustus, seminaareihin osallistuminen sekä viime aikojen Special Olympics -toimijoiden koulutustapahtumat ovat tuoneet aiheita näkyvästi esiin ja antaneet hyviä kokemuksia jatkokehittämiseen. Suomen Paralympiakomitean kanssa on noussut esiin tarve nykyistä laajemmalle yhteistyölle ja uusien kohderyhmien tavoittamiselle koulutuksen keinoin. Nykytilanne antaa hyvän pohjan vammaisuuteen, toimintakykyyn ja terveydentilaan liittyvän yhdenvertaisuuden edelleen kehittämiseksi.

Jatkotoimet:

- Jatketaan paraurheiluun liittyvää yhteistyötä muun muassa Paravalmentajat-yhteisön ja Suomen Paralympiakomitean kanssa.
- Kehitetään toimintaa siten, että se tavoittaa nykyistäkin laajemmin para- ja vammaisurheilussa toimivia valmentajia ja tahoja.
- Pidetään esillä paraurheiluun, toimintakykyyn ja saavutettavuuteen liittyviä aiheita viestinnässä, koulutuksissa ja tapahtumissa.
- Tehdään saavutettavuuden näkökulmasta tarkistus omiin toimintatapoihin muun muassa viestinnän osalta ja kehitetään toimintaa havaintojen pohjalta.
- Huomioidaan koulutuksissa ja muissa tapahtumissa esteettömyys, saavutettavuus ja osallistumisen käytännön järjestelyt osallistujien tarpeiden mukaan, ja tehdään tarvittavia järjestelyjä mahdollisuuksien mukaan.

Seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun liittyvä yhdenvertaisuus

Suomen Valmentajat on pitänyt esillä kunnioittavan ja syrjimättömän toimintakulttuurin merkitystä osana vastuullisuus- ja eettistä työtä. Vaikka seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun liittyvät kysymykset eivät nouse yhdistyksen arjessa jatkuvasti erillisinä teemoina esiin, ne kuuluvat olennaisena osana yhdenvertaiseen ja syrjimättömään toimintaan. Tätä työtä tukevat muun muassa mukanaolo Et ole yksin -palvelun ohjausryhmässä sekä häirinnän ehkäisyyn laadittu ohjeistus.

Jatkotoimet:

- Jatketaan osallistumista Et ole yksin -palvelun ohjausryhmän työskentelyyn.
- Pidetään seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun liittyvää yhdenvertaisuutta esillä viestinnässä, koulutuksissa ja muissa sisällöissä.
- Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan urheiluyhteisön yhteisiin Pride-tapahtumiin ja huomioidaan Pride-teema viestinnässä.

4. SYRJINNÄN JA EPÄASIALLISEN KÄYTÖKSEN KÄSITTELY

Suomen Valmentajat suhtautuu vakavasti kaikkiin syrjintää, häirintää, epäasiallista käytöstä ja väkivaltaa koskeviin epäilyihin ja ohjaa ilmoittamaan niistä asianmukaisesti eteenpäin. Selkeissä rikosepäilyissä asianomaisia ohjataan tekemään rikosilmoitus. Urheiluun liittyvistä syrjintä- ja muista eettisten rikkomusten epäilyistä voidaan ilmoittaa myös ILMO-palveluun. Seksuaaliseen tai sukupuoleen perustuvaan häirintään, epäasialliseen käytökseen ja väkivaltaan liittyvissä tilanteissa yhteydenoton keskustelutukea tai neuvontaa saadaksesen voi tehdä myös Et ole yksin -palveluun. Suomen Valmentajat auttaa tarvittaessa myös valmennuksessa esiin tulevien syrjintää, häirintää ja epäasiallista käytöstä koskevien epäilyjen selvittelyssä asiantuntijaroolissaan.

Suomen Valmentajien omassa toiminnassa esiin tulevat syrjintää, häirintää ja epäasiallista käytöstä koskevat epäilyt käsitellään yhdistyksen sääntöjen, kurinpitosääntöjen sekä niiden eettisten ohjeistusten mukaisesti, joihin yhdistys on sitoutunut. Jäsenen voidaan kohdistaa kurinpitosäännösten mukaisia seuraamuksia. Kurinpitoasioissa toimivaltaa käyttää pääsääntöisesti yhdistyksen oma kurinpitoelin, mutta dopingrikkomuksissa toimivalta kuuluu antidopingsäännöstyössä mainitulle kurinpitoelimelle ja epäasiallista käyttäytymistä sekä vakavia eettisiä rikkomuksia koskevissa tapauksissa urheiluyhteisön yhteiselle eettisten rikkomusten kurinpitolautakunnalle.